

Samen rietharken in Westzijder- of Guisveld

Wat is er mooier dan op een zonnige dag met enthousiaste natuurliefhebbers te werken in het veengebied van het Guisveld of Westzijderveld. Samen met vereniging Ongeschonden Behoud Westzijderveld (OBW), Staatsbosbeheer en de Vogelbeschermingswacht Zaanstreek wordt het noodzakelijke onderhoud met veel passie gedaan.

Als deze werkzaamheden achterwege gelaten worden, dan ontstaat er op den duur bos. Een bos is natuurlijk mooi, maar onze weidevogels, uniek in heel West-Europa, prefereren vlak, modderig laagland met een licht verhoogd waterpeil. Het voornaamste doel van de OBW is het behoud van het zogenaamde 'Potterlandschap': het gebied zo wijds mogelijk houden. Zo kunnen de primaire weidevogels, zoals de Kievit, scholekster, grutto, tureluur, wulp en watersnip zich beter handhaven. In het broedseizoen wordt uiteraard niet geharkt, gesnoeid of jonge boompjes verwijderd.

De OBW is 35 jaar geleden opgericht vanwege het groeiend ecologisch besef. Een deel van het Westzijderveld zou opgeofferd worden voor een nieuwe ontsluitingsweg. De toentertijd prille vereniging is met succes een kroonprocedure gestart om dit plan te voorkomen. De weg (buitenom) mocht niet worden aangelegd.

Begin april organiseerde OBW 'Skoonskip'. Dan gaan vrijwilligers met kleine bootjes o.l.v. Staatsbosbeheer de waterkant langs. Zo werd het Westzijderveld van storend afval verlost, vooral plastics. Doet u volgend jaar mee?

Aan de slag: riet op een hoop werpen in het Guisveld.

Scholeksters.

Scholekster eigenlijk wadvogel

Tijdens onze werkzaamheden zagen we veel scholeksters. Blijkbaar gedijen ze goed in het Westzijderveld en Guisveld. Deze kustvogel heeft een zwart-wit verenkleed, een feloranje snavel en oranje poten. Rondom de ogen heeft hij een typerende oranje ring. Het verenkleed is bij beide geslachten gelijk. Het is een trekvogel. De scholekster is bekend om zijn aparte verdedigingstechniek. Wanneer een roofdier het nest nadert, doet de scholekster zich voor alsof hij kreupel is. De belager wordt zo op een slimme manier weggevoerd. Eenmaal op afstand vliegt hij weg.

De scholekster komt het hele jaar voor aan de kusten van de Noordzee en Ierse Zee. Scholeksters overwinteren vooral in het Wadden- en Deltagebied, of trekken weg naar Zuidwest-Europa (jonge vogels). Scandinavische vogels trekken nog verder, naar Afrika. Onder de overwinteraars in Nederland vallen veel slachtoffers bij lang aanhoudende, strenge vorst. Dan kan ook massale vorsttrek optreden. In februari-maart

worden de broedplaatsen in het binnenland weer bezet.

De snavel van de scholekster slijt hard maar groeit ook hard. Zo wordt de snavel puntiger als een scholekster in de zomer naar emelten en wormen prikt. Op het wad is zo'n snavel ook handig als je naar wormen prikt, maar in de winter eten veel scholeksters schelpdieren, zoals kokkels. En dan wordt de snavel stomper, omdat ze hem gebruiken als beitel. Bij schelpdieren wordt de sluitspier doorgeknijpt voordat de schelp kan dichtslaan, waarna de prooi wordt opgegeten. Na een mislukte poging proberen ze de schelp open te hameren op een harde ondergrond.

Tot 1985 nam het aantal scholeksters in de Waddenzee toe, daarna is het aantal echter met circa 35% afgenomen. Dat komt door een aantal factoren, waaronder de intensieve visserij op schelpdieren en habitatverlies door aantasting en verstoring van kustgebieden die belangrijk zijn als broedgebieden. Hierdoor staat de scholekster sinds 2015 als gevoelig op de Rode Lijst.